

Prof. dr hab. Beata Pastwa-Wojciechowska
Instytut Psychologii UG

Gdańsk, dn. 05.11.2023

Recenzja
rozprawy doktorskiej mgr Olgi Węglerskiej
pt.: „Zdolność do mentalizacji u sprawców przestępstw seksualnych wobec
dzieci” napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Marii Beisert

Zgodnie z treścią art. 13 *Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki* rozprawa doktorska przede wszystkim powinna stanowić oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, wykazywać ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w danej dyscyplinie naukowej oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Poniżej, zgodnie z treścią wskazanego wyżej artykułu dokonam oceny przedłożonej rozprawy doktorskiej wyodrębniając następujące obszary oceny: 1) Uwagi ogólne, 2) tytuł rozprawy doktorskiej stanowiącej podstawę ubiegania się w aktualnym postępowaniu o nadanie stopnia doktora, 3) ocena układu rozprawy doktorskiej, w tym o poszczególnych jej częściach składowych, 4) ocena zastosowanego piśmiennictwa, 5) wskazanie oraz ocena celu pracy, 6) wskazanie oraz ocena zastosowanych metod badawczych, 7) ocena części rozprawy doktorskiej dotyczącej omówienia wyników badań, 8) praktyczne zastosowanie uzyskanych wyników badań, 9) informacje o ewentualnych nieprawidłowościach, 10) oryginalność rozwiązania problemu naukowego, 11) ogólna wiedza teoretyczna kandydata w dyscyplinie oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej, 12) konkluzja.

1. Uwagi ogólne:

Przedłożona do oceny rozprawa doktorska mgr Olgi Węglerskiej koncentruje się na zagadnieniu, które wciąż budzi wiele emocji ze względu zarówno osobę sprawcy przestępstwa, jak i (jeśli nie) przede wszystkim krzywdę dziecka. Pomimo, że problem wykorzystania seksualnego dzieci stanowi obszar analiz i zainteresowania badaczy reprezentujących różne dyscypliny naukowe (np. prawo, psychologia, socjologia), to wciąż wymagają one pogłębienia i eksploracji w nowych obszarach. Przyjmuje się, że prowadzenie badań w tym obszarze prowadzi przede wszystkim do ochrony dzieci przed wykorzystaniem seksualnym oraz opracowywaniem rozwiązań, w tym kompleksowych uwzględniających zarówno profilaktykę problemu, pomoc ofiarom, jak i politykę wobec sprawców, wymagają kompleksowych regulacji prawnych. Osobnym problemem jest opracowanie skali zjawiska albowiem zarówno zmiany opracowywania statystyk (w tym policyjnych), jak i sposobów ich interpretowania sprawia, że można dojść do odmiennych wniosków co do skali zjawiska. Nie mniej jednak bez względu na wskazane trudności są ważnym argumentem w uzmysławianiu społeczeństwu, że problem kontaktów seksualnych między dziećmi i dorosłymi realnie istnieje.

Przestępstwa seksualne wobec dzieci podlegają nie tylko regulacjom prawa karnego w Polsce ale również prawu międzynarodowemu (Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez ONZ oraz szereg aktów europejskich), które mimo braku bezpośredniej mocy prawnej stanowią wytyczne do opracowywania zmian w kierunku efektywniejszej ochrony praw dzieci czy szerzej ujmując prawa. Pomimo tych działań problem wykorzystania dzieci wciąż jest obecny co wskazuje, że należy poszukiwać sposobu jego identyfikacji i radzenia sobie z tym problemem. Nadal pomimo rosnącej wiedzy w tym obszarze staramy się poznać mechanizmy, które prowadzą do tego rodzaju zachowań (przestępczości), jak i pozwolą na ich ograniczenie czy wręcz wyeliminowanie (środki lecznicze np. terapia czy prawne).

Należy pamiętać o tym, że wykorzystanie seksualne dziecka to włączenie go w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub do której z pewnością nie dojrzało rozwojowo i nie może się zgodzić w ważny w prawie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajami danego społeczeństwa. Identyfikacja teoretycznych perspektyw wykorzystywanych w badaniach nad eksplorowanym przez Doktorantkę zagadnieniem

jest ważna dla uwzględnienia implikacji w zakresie sposobu formułowania i wyjaśniania problemu przemocy seksualnej wobec dzieci oraz zakresu oferowanych działań w tym zakresie. W taki oto nurt rozważań teoretycznych Doktorantka wpisał swoje rozważania i badania zaprezentowane w recenzowanej dysertacji. W kontekście tak ważnego społecznie, klinicznie oraz prawnie zagadnienia skoncentrowała swoje rozważania mgr Olga Węgłerska, której celem badań było określenie, jaką rolę w mechanizmie wykorzystania seksualnego dziecka pełni zdolność i motywacja do mentalizacji aspektu emocjonalnego u siebie i u innych osób. Dlatego też podjęte przez Nią rozważania i badania należy uznać już na wstępie za bardzo istotne z punktu widzenia psychologicznego i społecznego, wpisując je we współczesne trendy rozwiązań proponowanych na świecie.

2. Tytuł rozprawy doktorskiej

Tytuł pracy doktorskiej mgr Olgi Węgłerskiej został sformułowany w następujący sposób: *„Zdolność do mentalizacji u sprawców przestępstw seksualnych wobec dzieci”*. Po zapoznaniu się z treścią przedłożonej rozprawy doktorskiej należy stwierdzić, że wskazany powyżej tytuł pracy w pełni oddaje zagadnienia, z jakimi mierzy się Doktorantka w swojej pracy doktorskiej. Wszystkie z wymienionych w tytule zmiennych znajdują odzwierciedlenie zarówno w treściach opisanych w części teoretycznej pracy, jak i części empirycznej, w postaci postawionych pytań w powiązaniu z ich eksploracją statystyczną. Należy uznać, że tytuł pracy został sformułowany poprawnie.

3. Ocena układu rozprawy doktorskiej, w tym o poszczególnych jej częściach składowych, celu pracy, zastosowanych metod badawczych oraz części rozprawy doktorskiej dotyczącej omówienia wyników badań

Recenzowana praca doktorska obejmuje łącznie 228 stron wraz z cytowaną literaturą i załącznikami (spis tabel, spis rysunków, spis załączników, spis skrótów). W pracy Doktorantka wyodrębniła: Streszczenie (s. 2-3 wersja polska i s. 4-5 wersja angielska), Wprowadzenie (s. 18) oraz dwie części, tj.: część teoretyczną (18-63, co łącznie daje 45 stron) i empiryczną (64-178), co łącznie

daje 114 stron). Analizując zawartość treściową wyodrębnionych rozdziałów i części pracy należy stwierdzić, że zostały one wydzielone i opracowane zgodnie z opracowaną przez Doktorantkę problematyką pracy. Praca składa się w sumie z sześciu rozdziałów (1 - 6): trzech teoretycznych i trzech empirycznych. Przedstawione streszczenie w obu wersjach językowych stanowi skrócony opis zawartości treściowej pracy charakterystyczny dla prac naukowych, czyli przedstawione zostało uzasadnienie podjęcia tematu i cel ich podjęcia, uzyskane wyniki badań oraz wnioski w tym aplikacyjne. Z kolei Wprowadzenie w mojej ocenie co prawda odzwierciedla typowy układ dla tego typu części dysertacji albowiem obejmuje uzasadnienie podjęcia problematyki i jej uzasadnienie, cel pracy oraz opis zawartości poszczególnych rozdziałów, natomiast został on sprowadzony do minimum, gdzie zostały zaprezentowane jednozdaniowe opisy poszczególnych rozdziałów. Pragnę jednak podkreślić, że nie jest to zarzut z mojej strony a jedynie oczekiwanie bardziej pogłębionego opisu. Zdaję sobie też sprawę, że Autorka pracy mogła wyjść z założenia, że bardziej pogłębiony opis zawartości treściowej rozdziałów Czytelnik odnajdzie na dalszych stronach dysertacji. Przechodząc z kolei do formalnego przedstawienia pracy, to w jej części teoretycznej, jak już zaznaczono znajdują się trzy rozdziały, przy czym w rozdziale pierwszym (1, s. 19 – 37) zostały zawarte informacje na temat wykorzystania seksualnego dzieci, w tym opis sprawcy, ofiary i sposoby działania, aspekty prawne, rozpowszechnienie zjawiska czy koncepcje wyjaśniające etiologię przestępczości seksualnej oraz Zintegrowana Teoria Przestępczości Seksualnej (ITSO), rozdział drugi (2, s. 38 – 58) poświęcony został problematyce zdolności do mentalizacji, w tym uwarunkowaniom zdolności do mentalizacji, regulacji emocji, zachowaniom agresywnym oraz przedstawiony został przegląd badań dotyczących funkcjonowania sprawców przemocy seksualnej wobec dzieci w aspekcie przywiązania, funkcjonowania emocjonalnego oraz mentalizacji, natomiast rozdział trzeci (3, s. 59 – 63) koncentruje się na opisie modelu teoretycznego dotyczącego udziału zaburzeń zdolności do mentalizacji w genezie i podtrzymaniu zachowań pedofilnych, W części empirycznej pracy Doktorantka wyodrębniła trzy rozdziały, tj. metodologiczne podstawy badań własnych (rozdział 4, s. 64 - 92), wyniki badań własnych (rozdział 5, s. 93 - 158), dyskusja wyników i wnioski (rozdział 6, s. 159 – 177) oraz zakończenie (s. 178). Załączona w pracy bibliografia została zamieszczona na s. 179 – 192). Resztę pracy tj. od s.193-228 stanowią załączniki m.in. narzędzia wykorzystane w badaniu. Doktorantka zamieściła także spis tabel (s. 9 -14; w spisie tym zamieszczono 80 tabel), spis rysunków

(s. 15, obejmuje 8 rysunków) oraz spis załączników (s. 16, obejmuje 7 załączników), spis skrótów używanych w pracy (s. 17). Pod względem liczby stron pracy, czyli jej objętości pracę należy uznać za standardową dla tego typu prac.

Praca stanowi wyczerpujące studium tematu, zgłębianego przez Doktorantkę, przy czym została ona napisana w sposób przejrzysty i staranny. Struktura formalna pracy jest prawidłowa, a układ rozdziałów i podrozdziałów jest logiczny oraz zgodny z podjętym tematem. została napisana bardzo starannym, poprawnym językiem. Wybór założeń teoretycznych stanowiących podstawę podjętych badań uzasadniony został wyczerpująco, a argumenty świadczące za przyjęciem konkretnych perspektyw teoretycznych uargumentowane zostały niezmiernie przekonująco. Wyselekcjonowane treści teoretyczne oraz zaproponowane zmienne obudowane zostały bogatą i właściwą literaturą przedmiotu wraz z obszernym uzasadnieniem tego wyboru. W sposób zwięzły ale wyczerpujący został zaprezentowany model teoretyczny opisujący udział zaburzeń zdolności do mentalizowania w genezie i podtrzymywaniu zachowań pedofilnych. Innymi słowy, treści zaprezentowane przez Doktorantkę w części teoretycznej dysertacji wprowadzają Czytelnika w sposób szczegółowy w zagadnienia zarówno dotyczące funkcjonowania sprawców czynów pedofilnych jak i mentalizowania. Stanowi także wprowadzenia Czytelnika w przyjęte założenia budowania i eksplorowania omawianych zagadnień z perspektywy empirycznej. Ponadto mgr Olga Węgłerska zadbała o przedstawienie licznych badań weryfikujących istniejące ustalenia ale także stanowiących podstawę do dalszej eksploracji zagadnienia. Dlatego też poziom dyskursu podjętego na kartach dysertacji przez Doktorantkę uważam za stojący na wysokim poziomie. Ponadto uwzględniając fakt nowatorskiego ujęcia realizowanego projektu należy go dodatkowo uznać za ambitny. Podejście takie, w mojej ocenie świadczy o dojrzałości naukowej Doktorantki oraz dużej samodzielności analitycznej oraz twórczego prowadzenia projektów badawczych. W części empirycznej pracy Doktorantka przedstawiła dobre kompetencje metodologiczne oraz umiejętności badawcze oraz statystyczne. Czyniąc celem prezentowanych przez nią badań poszukiwanie odpowiedzi na pytanie, jaką rolę odgrywa zdolność do mentalizacji aspektu emocjonalnego u siebie i innych osób w etiologii oraz przebiegu wykorzystania seksualnego dzieci, za podstawę teoretyczną planu badawczego przyjęła model Zintegrowanej Teorii Przystępczości Seksualnej (ITSO, Ward,

Beech, 2006). Na tej podstawie sformułowała główne cele badań w formie czterech następujących pytań badawczych: 1) Czy sprawcy wykorzystania seksualnego dzieci wykazują specyficzne deficyty w zakresie zdolności oraz motywacji do mentalizacji aspektu emocjonalnego u siebie i u innych osób, to znaczy odróżniające ich od sprawców przestępstw przeciwko mieniu i mężczyzn niekaranych?; 2) Jakie czynniki kształtują zdolność i motywację do mentalizacji aspektu emocjonalnego u siebie i u innych osób w grupie sprawców wykorzystania seksualnego dzieci?; 3) Jaki jest udział zdolności i motywacji do mentalizacji aspektu emocjonalnego u siebie i u innych osób w sprawstwie wykorzystania seksualnego dzieci – czy i w jaki sposób wpływa ona na charakterystykę przestępstwa? 4) Czy zdolność i motywacja do mentalizacji aspektu emocjonalnego u siebie i u innych osób w wykorzystaniu seksualnym dzieci modyfikują charakter związku pomiędzy czynnikami z niszy ekologicznej dalszej a charakterystyką dokonanego przez sprawcę wykorzystania seksualnego dziecka? Na podstawie wyżej wymienionych pytań sformułowano problemy i hipotezy badawcze, tj. wyodrębniono 1 problem o charakterze różnicowym oraz 3 problemy o charakterze zależnościowym, które odpowiadają wyodrębnionym w rozdziale 3 etapom analizy prowadzonej w obrębie Zintegrowanej Teorii Przystępczości Seksualnej. Do każdego z problemów zostały w sposób prawidłowy sformułowane hipotezy badawcze. Innymi słowy, przedstawiony przez Doktorantkę model badań własnych jest spójny z częścią teoretyczną badań. Model empiryczny testowany przez mgr Olę Węglerską został sformułowany w sposób prawidłowy, co jak już podkreślałam świadczy w mojej ocenie o jej dojrzałości naukowej. Jeżeli chodzi o wydzielone zmienne zależne i niezależne to generalnie zostały one wydzielone w sposób prawidłowy, nie mniej jednak ich liczba powoduje, że trudno się w nich w pierwszym momencie zorientować. Dopiero zastosowany zabieg w postaci przedstawienia struktury zmiennych ułatwia orientację w ich organizacji. Na marginesie zastanawiam się, czy przy opisie niektórych zmiennych nie lepiej byłoby zastosowanie określenia nasilenie zamiast poziom np. nasilenie przemocy fizycznej zamiast poziom przemocy fizycznej. Nie wnoszę zastrzeżeń do wykorzystanych narzędzi psychologicznych, które są właściwie dobrane do eksplorowanego zagadnienia. W pracy Doktorantka wykorzystwała następujące narzędzia: a) typu papier-ołówek wypełniane przez osoby badane: 1) Kwestionariusz doświadczenia wykorzystania seksualnego w dzieciństwie (CSA - Child Sexual Abuse; Beisert, 2012), 2) Kwestionariusz doświadczenia przemocy fizycznej i emocjonalnej w dzieciństwie (CPaEA - Child Physical and Emotional Abuse; Pilarczyk-

Parchanowicz, Węglerska, 2020), 3) Zrewidowana Skala Doświadczeń w Bliskich Związkach (DBZ-RS) (ang. Experience in Close Relationships-Revised; Fraley i in., 2000) w adaptacji polskiej Lubiewska i in. 2016); 4) The Mentalization Scale (MentS) Dimitrijewic, Dimitirijewic, Marjanovic (2017) w adaptacji polskiej M. Jańczak (2021), 5) Kwestionariusz STAXI-2 Spielberger (1999) w adaptacji polskiej: Bąk, 2016 oraz b) narzędzi stosowane przez badacza bez udziału osoby badanej: 1) Ankieta informacji z akt penitencjarnych – (oprac. Pilarczyk-Parchanowicz i Węglerska, 2021, na podst. ankiety Szumskiego, 2013), 2) Skala Inwazyjności Czynu (Beisert, 2012), 3) Skala Przemocy Fizycznej (Beisert, 2012), 4) Skala oceniająca natężenie przemocy emocjonalnej zastosowanej w trakcie aktywności seksualnej z dzieckiem Beisert (2012). Doceniam także fakt współdziałania Doktorantki w tworzeniu narzędzi (dwa), które wykorzystywała we własnych badaniach. W sposób wyczerpujący i kompletny opisała badaną grupę, w tym także popełnionych przez nich czynów oraz ofiar. W części pracy odnoszącej się do prezentacji uzyskanych wyników badań należy stwierdzić, że odzwierciedla ona dobre kompetencje metodologiczne oraz umiejętności badawcze i statystyczne Doktorantki. Prezentuje ona analizy statystyczne zgodnie z przedstawionymi problemami badań. Bardzo wysoko oceniam także poziom prowadzonych analiz statystycznych, które pokazują akcentowane przeze mnie już wcześniej kompetencje Doktorantki w zakresie wnioskowania statystycznego. Równie wysoko oceniam dyskusję wyników przeprowadzoną przez Doktorantkę, która wykazała się w mojej ocenie ponadprzeciętną wiedzą w eksplorowanym przez siebie obszarze dociekań naukowych. Warto także podkreślić, że Doktorantka ma także pełną świadomość ograniczeń własnych badań, co przedstawiła na s. 172-174 własnej dysertacji. Namawiałabym Doktorantkę do dalszego eksplorowania podjętego przez nią zagadnienia ale z pewnością i tak to będzie czyniła. Do najważniejszych zasobów przedstawionej pracy zaliczam:

- a) Ponadprzeciętną, rozległą wiedzę Doktorantki w omawianej tematyce, o czym świadczy sposób prowadzonego przez nią wywodu. Jej erudycję w tym zakresie jest niezaprzeczalna a sposób prowadzenia wywodu – jasny, spójny i pozwalający zapoznać się nie tylko z prezentowaną jego linią ale także z bogatą literaturą przedmiotu, stanowiącą wsparcie dla tych rozważań.

- b) Uwagę zwraca bardzo dobre osadzenie poruszanych treści we współczesnej literaturze przedmiotu w tym zarówno polskiej, jak i zagranicznej, o czym świadczy nie tylko liczba przytoczonych pozycji ale ich osadzenie w prezentowanych treściach
- c) Liczebność grupy należy uznać za satysfakcjonującą ze względu na trudności dotarcia do grupy oraz jej ograniczenia (np. szybką męczliwość czy możliwości poznawcze). Ponadto opis badanej grupy jest szczegółowy, co pozwala na wnikliwe zapoznanie się z jej charakterystyką. Za uzasadniony i ważny zabieg uważam przedstawienie zestawienie opisu czynu i osób poszkodowanych opisywanym przestępstwem.
- d) Przedstawiła uzyskanie zgody Komisji Etyki Badań Naukowych macierzystej uczelni, co świadczy o dbałości Doktoranta o kwestie etyczne prowadzonych badań, zwłaszcza że badania dotyczą tzw. wrażliwej grupy.
- e) Wykazała się wysokimi kompetencjami opracowywania danych empirycznych przeprowadzając odbiorcę przez bogactwo zgromadzonego materiału empirycznego w sposób uporządkowany i konsekwentny zgodnie z przyjętą koncepcją. Ponadto każda z procedur weryfikacyjnych odznacza się jasnością oraz komunikatywnością opisu
- f) Znaczący wkład Doktorantki w pogłębienie wiedzy na temat funkcjonowania mężczyzn dopuszczających się molestowania seksualnego dzieci
- g) Rzetelność w przedstawianiu badań i analiz statystycznych
- h) Komunikatywny język rozprawy
- i) Liczne implikacje praktyczne wynikające z prowadzonych rozważań teoretycznych oraz przeprowadzonych badań

4. Ocena zastosowanego piśmiennictwa

Analizując zacytowaną w pracy przez Doktorantkę literaturę przedmiotu uwagę zwraca imponująca liczba pozycji bibliograficznych, które zostały zamieszczone w pracy oraz w Bibliografii (s. 179 – 192). Wykorzystana w pracy literatura przedmiotu znajduje uzasadnienie w kontekście podejmowanego w pracy zagadnienia. Należy także podkreślić, że Doktorantka wykorzystuje zarówno polską, jak i w przeważającej części zagraniczną literaturę przedmiotu, co jest także

odzwierciedleniem miejsca omawianego przez nią zagadnienia we wskazanej literaturze. Chciałabym także zaznaczyć, że Doktorantka w pracy oparła się na pracach swojej promotorki, co w mojej opinii świadczy o jej umiejętności budowania swojego doświadczenia naukowego na współpracy i mentoringu promotorki.

5. Praktycznego zastosowanie uzyskanych wyników badań

Należy podkreślić, że Doktorantka precyzyjnie wskazała potencjalne zastosowanie praktyczne uzyskanych przez nią wyników badań oraz prowadzonych analiz. Przede wszystkim lokuje aplikacyjność swoich badań w obszarze diagnozy i psychoterapii, wskazując precyzyjnie, jakie działania należałoby podjąć i co ma szczególne znaczenie dla sposobu funkcjonowania badanych osób. Również w tym obszarze podjęta dyskusja świadczy o erudycji i rozległej wiedzy Doktoranta, w tym w zakresie wiedzy klinicznej i terapeutycznej.

6. Informacje o ewentualnych nieprawidłowościach

Chciałabym podkreślić, że zdecydowana większość tez, twierdzeń i poglądów została już wcześniej wyrażona przez Recenzentkę w niniejszej opinii. Uwagi te w opinii Recenzentki zostały wyrażone wraz z ich uzasadnieniem.

7. Ocena czy rozprawa doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego

Z pełnym przekonaniem stwierdzam, że przedłożona przez mgr Olę Węglerską dysertacja doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego. Doktorantka podjęła w swojej pracy doktorskiej bardzo ważny problem naukowy, który w badanym przez nią kontekście należy uznać za unikatowy. Wskazała i udowodniła na kartach swojej pracy, iż podjęty przez nią problem rozważań stanowi lukę w wiedzy na temat funkcjonowania sprawców przestępstw seksualnych wobec dzieci. Dowodzą tego nie tylko przeprowadzone analizy teoretyczne ale także zrealizowane badania. Tym samym należy stwierdzić, że Doktorantka opracowała i przedstawiła nowatorski projekt badań, który jest także wartościowy w aspekcie poznawczym i aplikacyjnym.

8. Ocena czy rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej

W mojej ocenie mgr Olga Węglerska zaprezentowała wysokie kompetencje naukowe, zarówno w aspekcie posiadanej przez Niego wiedzy teoretycznej, jak i projektowania badań na poziomie konceptualizowania problemu badawczego oraz jego realizacji empirycznej. Szczególnie uwagę zwraca umiejętność dokonywania analizy omawianych zagadnień w sposób pokazujący wnikliwość oraz znajomość zagadnień w szerokim kontekście, w jakim są one omawiane. Pozwala to na precyzyjne odniesienie się do eksplorowanych zagadnień zarówno na poziomie teoretycznym, jak i w kontekście uzyskanych rezultatów badań własnych. Ponadto w mojej ocenie umiejętność dokonania wnikliwej oceny własnych badań pokazuje, że Doktorantka potrafi odnieść się do nich w sposób obiektywny, pozwalający na zidentyfikowanie także ich ograniczeń oraz realnych obszarów wykorzystania praktycznego.

Konkluzja:

Przedstawioną przez Doktorantkę pracę oceniam zdecydowanie pozytywnie zarówno w aspekcie merytorycznym, jak i metodologicznym, a tym samym stwierdzam, że spełnia ona wymagania określone przepisami art. 187 Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 roku. Zgodnie ze wskazaną wyżej Ustawą rozprawa doktorska mgr Olgi Węglerskiej pt. **„Zdolność do mentalizacji u sprawców przestępstw seksualnych wobec dzieci”** stanowi „oryginalne rozwiązanie problemu naukowego”, w związku z czym wnioskuję o dopuszczenie mgr Olgi Węglerskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Ze względu na podniesione przeze mnie walory pracy uzasadnione w mojej ocenie w pracy wnoszę o jej wyróżnienia.

Beata Pastwa - Wojciechowska

Gdańsk, dn. 05.11.2023